

PATVIRTINTA

Šalčininkų r. Kalesninkų L. Narbuto

l. e. direktoriaus pareigas

2021 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. V1-125

ŠALČININKŲ R. KALESNINKŲ LIUDVIKO NARBUTO GIMNAZIJOS MOKINIŲ PROJEKTINIŲ DARBŲ ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Projektinis darbas – ilgalaikis tiriamasis ar kūrybinis savarankiškas mokinio darbas, rengiamas vienus mokslo metus.
2. Projektinį darbą mokinyss rengia I gimnazijos klasėje iš bet kurio jo ugdymo plano dalyko.
3. Projektinio darbo tikslas – ugdyti(s) ir įvertinti gimnazistų dalykines bei kūrybines galias, skatinti ugdymo proceso metodų įvairovę, siekti inovacijų, nukreipti mokinius mokslinei - tiriamajai bei kūrybinei veiklai.
4. Projektinio darbo uždaviniai – sudaryti mokiniui galimybę pasirinkti jo gebėjimus, poreikius ir interesus geriausiai atitinkančią projektinio darbo idėją; savarankiškai tyrinėti; kurti, įsivertinti / reflektuoti (toliau – įsivertinti), daryti išvadas ir pristatyti savo veiklos rezultatus.
5. Projektinio darbo įvertinimas įrašomas į pagrindinio ugdymo pasiekimų pažymėjimą.

II. ILGALAIKĖS PROJEKTINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

6. Projektinių darbų temos derinamos metodinės tarybos grupėje kasmet iki gegužės 1 dienos. Kiekvienas mokytojas pasiūlo bent 2 projektinių darbų temas.
7. Projektiniams darbams vadovauja gimnazijoje dirbantys mokytojai.
8. Mokytojai vadovauja bent 1 projektiniam darbui.
9. Projektinio darbo temą gali pasirinkti pats mokinyss, suderinęs temą su projektinio darbo vadovu.
10. I gimnazijos klasių mokiniai metinių projektinių darbų vadovus pasirenka iki gegužės 31 d. Pasirinkimo procesą kontroliuoja klasės vadovas.
11. Rengiamų projektinių darbų sąrašas tvirtinamas direktorės įsakymu.
12. Projektinių darbų vadovai pasirašytinai supažindina mokinius su projektinio darbo rengimo tvarka, konsultuoja, stebi darbą, jį įvertina.

III SKYRIUS PROJEKTINIO DARBO STRUKTŪRA IR JO RENGIMAS

13. Pagal veiklos pobūdį projektinio darbo metu gali būti atliekami:
 - 13.1. tiriamieji darbai – eksperimentas, stebėjimas, apklausa, šaltinių analizė, teorinis modeliavimas, duomenų bazės kūrimas;
 - 13.2. kūrybinis darbas – sukuriamas technologinis produktas ar meno kūrinys, sukurta programa, tinklalapis.
14. Projektinį darbą sudaro šios struktūrinės dalys: titulinis lapas, turinys; įvadas (temos aktualumas, praktinė darbo reikšmė, tikslas ir uždaviniai), teorinė dalis (teorinis temos pagrindimas), empirinė (tiriamoji) dalis (tyrimo metodika (darbo eigos aprašymas), tyrimo rezultatai ir jų analizė, sukurti produktai (pavyzdžiai) ir jų aprašymas), išvados; literatūros ir informacijos šaltinių sąrašas; gali būti pridedami priedai. (4 priedas)
15. Projektinis darbas rašomas ir pristatomas gimtąja arba valstybine kalba. Jei mokinyss pasirinko rengti užsienio kalbos (anglų, rusų, vokiečių) dalyko programos darbą, projektinis darbas rašomas ir pristatomas ta kalba, kuria jis įgyvendinamas. Projektinis darbas rengiamas pagal Lietuvių kalbos ir literatūros dalyko programą rašomas ir pristatomas tik valstybine kalba.
16. Projektinis darbas rengiamas, pristatomas ir vertinimas gimnazijoje nuo spalio 1 d. iki ugdymo proceso pabaigos.

17. Projektinio darbo vadovas yra mokytojas (toliau – projektinio darbo vadovas) dalyko, pagal kurio programą mokinys pasirinko rengti projektinį darbą.

18. Mokinys:

18.1. konsultuodamasis su projektinio darbo vadovu pasirenka projektinio darbo idėją;

18.2. iki einamųjų mokslo metų spalio pabaigos, konsultuodamasis su projektinio darbo vadovu, suformuluoja darbo temą;

18.3. pasirengęs darbo plano (preliminaraus veiklų laikaraščio) projektą, jį suderina su projektinio darbo vadovu;

18.4. gimnazijos nustatytu ir su projekto vadovu suderintu laiku rengia projektinį darbą: formuluoja tikslą, renka ir analizuoja jam pasiekti reikalingą medžiagą, įgyvendina tikslą (tiria, gamina, kuria), padaro išvadas, parengia darbo aprašą;

18.4.1. konsultacijos su darbo vadovu vyksta kartą į mėnesį pagal projektinių darbų konsultacijų tvarkaraštį. Dalyvavimas konsultacijose yra privalomas.

18.4.2 projektinį darbą atlieka ir projektinio darbo vadovui pateikia „Word“ formatu ne vėliau kaip trys savaitės iki darbo pristatymo dienos;

18.4.3. galutinį projektinio darbo aprašo variantą PDF formatu elektronine ir spausdinta versija bei projektinio darbo įsivertinimą (1 priedas) pateikia vertinimo komisijai ne vėliau kaip 5 darbo dienos iki pristatymo dienos.

18.4.4. mokiniams, laiku nepristačiusiems darbų, gintis neleidžiama.

18.5. projektinį darbą pristato 5–10 minučių žodiniu pranešimu. Darbui pristatyti gali naudoti kompiuterines pateiktis, vaizdo, garso medžiagą, demonstruoti (eksponuoti) darbą ir kt.;

18.5.1. Rekomendacijos pristatymui:

- Informacinė skaidrė arba prisistatymas (darbo autorius, temos pavadinimas).
- Temos aktualumas, pasirinkimo motyvai (komentuojama 1-2 min).
- Darbo tyrimo tikslas, uždaviniai, metodai.
- Darbo tyrimo organizavimas arba kūrinys (komentuojama 1-2 min).
- Darbo rezultatai (Atrenkami svarbiausi duomenys, atspindintys darbo rezultatus. Galima iliustruoti diagramomis, lentelėmis, praktiniais darbais).
- Išvados.

18.6. projektinį darbą atlieka laikydamasis Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo, etiško elgesio su žmonėmis ir gyvūnais, aplinkos tausojimo principų. Darbe atliekami tik tiriamiesiems ir aplinkai nekenksmingi tyrimai. Tyrimus, galinčius turėti neigiamą poveikį žmogaus ar gyvūnų psichikos ar fizinei sveikatai ir / arba gyvybei, atlikti draudžiama;

18.7. atlikdamas socialinius ar gamtamokslinius tyrimus, privalo tiriamuosius supažindinti su tyrimo turiniu: pateikti informaciją apie atliekamo projektinio darbo tikslus, eigą, rezultatų naudojimą, konfidencialumo užtikrinimą. Prieš pradėdant tyrimą, būtina gauti tiriamųjų raštišką sutikimą dalyvauti tyrime. Dėl nepilnamečių vaikų dalyvavimo tyrime sprendžia jų tėvai (globėjai, rūpintojai). Sutikimas dalyvauti tyrime pasirašomas raštu;

18.8. atlikdamas projektinio darbo tyrimą, nepažeidžia dalyvių teisių, laikosi konfidencialumo reikalavimų, siekia tyrimo dalyvius apsaugoti nuo diskomforto, laikosi pagarbos tyrimo dalyviams, jų kultūrai, religijai, pažiūroms, jausmams;

18.9. projektinį darbą atlieka savarankiškai. Projektinis darbas laikomas atliktu nesavarankiškai, jei nustatoma, kad mokinys pateikia darbą, kurį visą ar dalį parengė kitas asmuo; jei tikslingai kopijuojamas kito autoriaus sukurtas tekstas ar jo dalis, nenurodoma autorystė.

19. Projektinio darbo vadovas supažindina mokinį su projektinio darbo reikalavimais, fiksuoja, vertina projektinio darbo rengimo eigą, konsultuoja mokinį, rekomendacijas mokiniui dėl atlikto projektinio darbo pateikia per 5 darbo dienas nuo jo įteikimo dienos.

20. Mokinio projektinį darbą vertina projektinių darbų vertinimo komisija, kurios sudėtį gimnazijos vadovas (ar jo įgaliotas asmuo) tvirtina ne vėliau kaip tris savaitės iki projektinių darbų pristatymo dienos.

21. Projektinio darbo vertinimo komisiją sudaro ne mažiau kaip 3 mokytojai, iš jų du – to dalyko ar artimos srities specialistai.

22. Projektinių darbų vertinimo komisijos nariai susipažįsta su mokinio darbu iki projektinio darbo pristatymo datos.

23. Mokiniai projektinius darbus pristato pagal gimnazijos direktoriaus pavaduotojo ugdymui iš anksto sudarytą sąrašą. Pavėlavęs mokinys projektinį darbą pristato paskutinis.

24. Projektinio darbo pristatymą gali stebėti visi norintieji, užtikrinant palankią aplinką. Projektinį darbą pristatančiam mokiniui klausimus gali pateikti tik projektinio darbo vertinimo komisijos nariai.

25. Mokiniui, dėl ligos ar kitos pateisinamos priežasties negalinčiam nurodytu laiku pristatyti darbo, suteikiama galimybė darbą pristatyti iki mokslo metų pabaigos gimnazijos nurodytu laiku.

IV SKYRIUS

MOKINIŲ KOMPETENCIJOS IR JŲ VERTINIMAS

26. Rengdamas ir pristatydamas projektinį darbą, mokinys ugdomi ir parodo įgytas kompetencijas, apibrėžtas Bendrosiose pagrindinio ugdymo programose.

27. Projektinio darbo vertinimas yra kriterinis, vertinimas atliekamas ir grįžtamasis ryšys mokiniui teikiamas, vadovaujantis vertinimo kriterijais (2 priedas).

28. Mokinio kompetencijos vertinamos ir taškai skiriami už kiekvieną mokinio projektinio darbo etapą: idėjos formulavimą ir darbo planavimą; aprašo rengimą (temą ir jos pagrindimą (temos, pagrindimo, tikslo ir uždavinių (klausimų); literatūros ir šaltinių apžvalgą; tyrimo metodą ir (arba) produkto kūrimo eigą; rezultatų analizę ir (arba) produkto aprašymą; išvados suformulavimą; aprašo formą ir etikos (18.6–18.09 papunkčiai) ir projektinio darbo aprašo raštvedybos (4 priedas) reikalavimų laikymąsi, pristatymą, įsivertinimą.

29. Taškai konvertuojami į dešimtbalės sistemos įvertinimą (pažymį) pagal šią atitiktį:

Taškai	0–5	6–7	8–12	13–16	17–19	20–22	23–24	25–26
Pažymys	3	4	5	6	7	8	9	10

30. Mokinio projektinį darbą vertina projektinio darbo vadovas ir projektinio darbo vertinimo komisija pagal 3 priedą.

31. Galutinį projektinio darbo įvertinimą taškais sudaro projektinio darbo vadovo skirtų taškų už projektinio darbo idėjos formulavimą ir darbo planavimą, projektinio darbo vadovo ir vertinimo komisijos skirtų taškų už projektinio darbo aprašą ir įsivertinimą, vidurkio ir vertinimo komisijos narių skirtų taškų už pristatymą suma (3 priedas). Kiekvieno projektinio darbo etapo vertinimo kriterijai su pavyzdžiais ir skiriamais taškais pateikti Aprašo 2 priede.

32. Didžiausias skiriamų taškų skaičius – 26.

33. Projektinio darbo vertinimo komisijos pirmininkas po darbų pristatymo užpildo vertinimo protokolą ir perduoda gimnazijos vadovui ar kitam jo deleguotam asmeniui.

34. Projektinio darbo įvertinimas (metinis pažymys) fiksuojamas elektroniniame dienyne.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

35. Jei mokinio ugdymas organizuojamas nuotoliniu būdu, projektinis darbo rengimo etapai (konsultacijos su projektinio darbo vadovu ir kt.) ir pristatymas vykdomi nuotoliniu būdu. Galutinis projektinio darbo aprašo variantas teikiamas PDF formatu elektronine forma.

36. Mokinių projektinių darbų elektroninės versijos saugomos vienus metus gimnazijos turimoje duomenų bazėje.

37. Išspausdintas projektinis darbas po pristatymo grąžinamas mokiniui.

38. Geriausi projektiniai darbai pristatomi gimnazijos bendruomenei bei eksponuojami įvairiuose edukacinėse erdvėse.

39. Gimnazijos administracija organizuoja projektinių darbų aptarimus, analizuoja šio proceso eigą.

.....
Mokyklos pavadinimas

.....
data

Mokinio projektinio darbo įsivertinimas
(gali būti užpildyti ne visi įsivertinimo aspektai)

.....
Darbo pavadinimas

.....
Mokinio vardas ir pavardė

Tema, idėja man buvo įdomi, patiko, nes.....

.....
Planuoti darbą (veiklą), tyrimą man sekėsi,

nes

Man pavyko (kaip ir kas?),

nes

Man buvo sunku (sukėlė rūpesčių).....,

nes

Aš išmokau ir (ar) sužinojau (nurodyti keletą dalykų).....

.....
Mane vis dar domina šie dalykai (klausimai):.....

.....
Mano darbas yra reikšmingas (nereikšmingas), turi išliekamąją vertę (jos neturi), nes.....

.....
Mano darbas gali būti tęstinis, nes.....

.....
Mano darbą galima panaudoti (kur ir (arba) kaip?)

.....
Kiti pastebėjimai, pasiūlymai dėl atlikto darbo, darbo rengimo proceso, įgytų kompetencijų (*atsakyti neprivaloma*)

.....
Mokinio parašas

PROJEK TINIO DARBO ETAPAI, VERTINIMO KRITERIJAI SU PAVYZDŽIAIS IR VERTINIMO SVARBA TAŠKAIS

Pasiiekimų lygiai ir skiriami taškai		Vertinimo kriterijai			
		Aukštesnysis	Pagrindinis	Patenkinama	Nepatenkinamas
Projektinio darbo etapai		3 taškai	2 taškai	1 taškas	Neskiriama taškų (0 taškų)
Projektinio darbo idėjos formulavimas ir darbo planavimas <i>Vertinimas visas projektinio darbo įgyvendinimo procesas</i>		Iškelta projektinio darbo idėja naujoviška ir tinkama realizuoti, numatomi ir lanksčiai koreguojami idėjos realizavimo etapai, galimi sunkumai ir siūlomi jų sprendimai, griežtai laikomasi numatytų terminų.	Iškelta projektinio darbo idėja tinkama realizuoti, mokiny s numato idėjos realizavimo etapus; beveik visus darbus spėja atlikti numatytais terminais.	Iškeltą projektinio darbo idėją reikia koreguoti, su pagalba numato idėjos realizavimo etapus; kai kuriuos darbus spėja atlikti numatytais terminais.	Iškelta projektinio darbo idėja menkai susijusi su ugdymo programa, nenumato idėjos realizavimo etapų, daugumą darbų nespėja atlikti numatytais terminais, tačiau galutinę darbo versiją pateikia.
Projektinio darbo aprašas	Projektinio darbo tema ir jos pagrindimas (temos, pagrindimo, tikslo ir uždavinių (tyrimo klausimų) dermė)	Aiški temos, tikslų ir uždavinių (tyrimo klausimų) dermė; tyrimo atlikimo ir (arba) produkto sukūrimo idėja išsamiai pagrindžiama moksliniais argumentais.	Aiški temos ir tikslo dermė, uždaviniai (tyrimo klausimai) formuluojami tinkamai; tyrimo atlikimo ir (arba) produkto sukūrimo idėja grindžiama buitinais argumentais.	Tema per plati ar per siaura; su tema siejasi dalis uždavinių (tyrimo klausimų); neargumentuojamas idėjos pasirinkimas.	Neaiškus projektinio darbo objektas; tikslas ir (arba) uždaviniai (tyrimo klausimai) nesuformuluoti, tyrimo atlikimo ir (arba) produkto sukūrimo idėja nepagrindžiama.
	<i>Gamtamokslinis pavyzdys</i>	Sėklų daigumo skatinimo, veikiant alavijų sultimis, pienu ir kalio permanganatu, tyrimas Tikslas: <i>nustatyti alavijų sulčių, kalio permanganato ir pieno poveikį pasirinktų augalų sėklų dygimui.</i> Uždaviniai: <i>- ištirti pasirinktų augalų sėklų dygimo greitį, paveikus jas alavijų sultimis, kalio permanganatu ir pienu;</i> <i>- analizuojant rezultatus, nustatyti pasirinktų medžiagų veiksmingumą sėklų dygimo greičiui.</i>	Sėklų daigumo skatinimas liaudiškomis priemonėmis Tikslas: <i>nustatyti liaudiškų priemonių poveikį sėklų dygimo greičiui.</i> Uždaviniai: <i>- žirnių, vikių ir kviečių sėklas veikti pienu, kalio permanganatu ir alavijų sultimis;</i> <i>- stebėti sėklų sudygimo laiką;</i> <i>- išanalizavus duomenis, nustatyti medžiagą, kuri geriausiai veikia sėklų dygimą.</i>	Sėklų daigumo skatinimas Tikslas: <i>nustatyti žirnių, vikių, kviečių sėklų daigumą, mirkant įvairiose medžiagose.</i> Uždaviniai: <i>- surinkti informaciją iš literatūros;</i> <i>- stebėti sėklų, mirkytų piene, alavijų sultyse, kalio permanganato tirpale, dygimą;</i> <i>- fiksuojant rezultatus, nustatyti mirkymui tinkamus tirpalus.</i>	Sėklų daigumo tyrimas Tikslas: <i>išsiaiškinti, kaip greitai dygsta sėklos.</i> Uždaviniai: <i>- ištirti, kaip įvairios medžiagos veikia sėklų daigumą;</i> <i>- palyginti duomenis;</i> <i>- parašyti išvadas.</i>
	<i>Socialinių mokslų pavyzdys</i>	<i>Įvairaus amžiaus žmonių tarptautinių, valstybinių, religinių, šeimos švenčių minėjimas sovietmečiu</i>	<i>Tarptautinių, valstybinių, religinių, šeimos švenčių minėjimas sovietmečiu</i>	<i>Švenčių šventimas sovietmečiu</i>	<i>Šventės</i>

	<i>Tikslas – atskleisti, kokias šventes minėjo įvairaus amžiaus žmonės, ir išanalizuoti, kaip ir kodėl kito įvairių švenčių minėjimas sovietmečiu.</i> <i>Uždaviniai:</i> - parengti klausimyną įvairių amžiaus grupių žmonių apklausai „Švenčių šventimas sovietmečiu“; - apibendrinus duomenis, išanalizuoti ir pateikti pagal pasirinktus kriterijus, kokias šventes minėjo įvairaus amžiaus žmonės, kaip ir kodėl jos keitėsi.	<i>Tikslas – sužinoti, kokias šventes minėjo žmonės, ir nustatyti, kaip kito įvairių švenčių minėjimas sovietmečiu.</i> <i>Uždaviniai:</i> - parengti klausimyną; - apklausti sovietmečiu gyvenusius įvairaus amžiaus žmones; - nustatius, kokias šventes žmonės minėjo, jas surašyti į tam tikras grupes; - palyginus gautus duomenis, padaryti išvadą, kaip kito tų švenčių minėjimas.	<i>Tikslas – nustatyti, kokias šventes žmonės minėjo sovietmečiu ir ar jos kito (keitėsi).</i> <i>Uždaviniai:</i> - parengti klausimyną; - apklausti sovietmečiu gyvenusius žmones; - sugrupuoti ir surašyti šventes; - padaryti išvadą, ar šventės ilgainiui keitėsi.	<i>Tikslas – sužinoti, kokias šventes šventė žmonės sovietmečiu.</i> <i>Uždaviniai:</i> - parengti klausimyną; - apklausti žmones; - surašyti, kokias šventes žmonės šventė.
<i>Humanitarinių mokslų pavyzdys</i>	Laumės reikšmė žmonių bendruomenei lietuvių sakmėse <i>Tikslas – atskleisti, kokią funkciją atliko laumės personažas žmonių bendruomenei.</i> <i>Uždaviniai</i> 1. Aprašyti laumės, kaip mitinės būtybės, vaizdavimo tradiciją. 2. Palyginti laumių vaizdavimą lietuvių ir kitų šalių tautosakoje. 3. Išnagrinėti laumių reikšmę ir vietą visuomenėje.	Laumių vaizdavimas lietuvių sakmėse <i>Tyrimo klausimas – kaip lietuvių sakmėse vaizduojamos laumės.</i> <i>Uždaviniai</i> 1. Išnagrinėti, kaip aprašoma laumių išvaizda. 2. Išanalizuoti laumių būdo bruožus. 3. Aprašyti laumių pasirodymo vietas.	Kas yra laumės? <i>Tikslas – apibūdinti laumes iš lietuvių sakmių.</i> <i>Uždaviniai</i> 1. Atrinkti literatūros šaltinius temai atskleisti. 2. Aprašyti sakmes kaip tautosakos žanrą. 3. Palyginti laumes ir raganas. 4. Išanalizuoti laumės paveikslą.	Lietuvių sakmės <i>Tikslas – aptarti laumes lietuvių sakmėse.</i> <i>Uždaviniai</i> 1. Atsirinkti literatūros šaltinius. 2. Juos išanalizuoti. 3. Padaryti išvadas.
Literatūros ir šaltinių apžvalga	Pateikiama aiškios loginės struktūros, išsamų, tyrimo ir (arba) produkto idėją atitinkanti literatūros apžvalga, remiamasi ne mažiau nei 5 patikimais (pvz., moksliniais straipsniais, vadovėliais, dokumentais ir pan.) informacijos šaltiniais.	Literatūros apžvalga siejasi su tyrimo ir (arba) produkto idėja, struktūra aiški, remiamasi mažiau nei 5 patikimais informacijos šaltiniais (pvz., vadovėliais, dokumentais).	Literatūros apžvalgą bandoma sieti su tyrimo ir (arba) produkto idėja, tačiau struktūra neaiški, dauguma šaltinių nesusiję su problema, jų patikimumas – menkas (pvz., socialiniai tinklai, pokalbių laidos ir pan.).	Literatūros apžvalga nesisieja su tyrimo ir (arba) produkto idėja. Apžvalga nestruktūruota, nėra nuorodų į šaltinius arba remiamasi nepatikimais šaltiniais.
Tyrimo metodika ir (arba) produkto kūrimo eiga	Išsamiai aprašyta duomenų rinkimo ir (arba) produkto kūrimo eiga.	Duomenų rinkimo ir (arba) produkto kūrimo eiga aprašyta neišsamiai.	Neaiškiai aprašyta duomenų rinkimo ir (arba) produkto kūrimo eiga.	Informacija apie duomenų rinkimo ir (arba) produkto kūrimo eigą nepateikta.

<i>Gamtamokslinis pavyzdys</i>	<i>Darbo priemonės:</i> - cukrinių žirnių sėklos „Ambrosia“; - sėjamyjū vikių sėklos „Hanka“; - kviečių sėklos (pirktos turguje); - alavijų sultys („Aloe barbadensis Mill“)(maisto papildas, tiekėjas „Livin“); - „Saulės“ pienas, 3,5 % riebumo; - kalio permanganatas; - agropilvelė daiginimui; - daiginimo padėklai „Elho“ (parduotuvė DEPO); - termometras. <i>Patikrinamas kiekvieno augalo 100 sėklų daigumas. Pasirinktų augalų po 100 sėklų (kiekvienam pakartojimui) mirkomos kalio permanganato 0,2 % tirpale, alavijų sultyse, piene ir vandenyje (kontrolė) 4 valandas. Po mirkymo sėklos tvarkingai išdėstomos ant drėgnos agropilvelės daiginimo padėkluose. Nuolat stebima, kad agropilvelė neišdžiūtų, vidutinė kambario temperatūra 21 °C. Rezultatai fiksuojami kiekvieną dieną. Stebėjimai atliekami 10 dienų. Bandymas bus atliekamas tris kartus.</i>	<i>Darbo priemonės:</i> - žirnių, vikių ir kviečių sėklos; - vanduo, pienas, kalio permanganatas, alavijų sultys, įsigytos vaistinėje. <i>Pamirkytas sėklas išdėliosiu plastikinėse lėkštelėse ir 7 dienas stebėsiu, kaip jos dygsta. Kiekvienam bandymui naudosiu po 50 sėklų, bandymus atliksiu du kartus.</i>	<i>Darbo priemonės:</i> <i>tyrimui naudosiu žirnių, vikių ir kviečių sėklas ir jas mirkysiu skysčiuose, skaičiuosiu, kiek sėklų sudygo.</i>	-
<i>Socialinių mokslų pavyzdys</i>	- Sudarytas klausimynas (16 klausimų) švenčių šventimui sovietmečiu nustatyti. - Tyrimas atliktas VšĮ ligoninės patalpose arba apklaustųjų gyvenamoje aplinkoje, gavus leidimą. - Gautas tiriamųjų raštiškas sutikimas dalyvauti tyrime. - Tiriamieji supažindinti su tyrimo turiniu, darbo tikslais, eiga, kaip ir kur bus naudojami gauti rezultatai, užtikrinamas konfidencialumas. - Pasirinktos trys amžiaus grupės (vyrai ir moterys 60–70 m., 70–80 m., 80 m. ir vyresni). - Paimtas interviu iš 28 žmonių. Interviu įrašomas diktofonu (nurodoma jo techninė charakteristika). - Vieno žmogaus interviu truko 20–60 min.	- Sudarytas 13 klausimų klausimynas. - Tyrimas atliktas apklaustųjų gyvenamoje aplinkoje, gavus jų leidimą ir sutikimą dalyvauti apklausoje. - Pasirinktos trys amžiaus grupės (60–70 m., 70–80 m., 80 m. ir vyresni). - Paimtas interviu iš 25 žmonių. Interviu įrašomas diktofonu. - Vieno žmogaus interviu truko 10–40 min.	- Sudarytas 10 klausimų klausimynas. - Tyrimas atliktas apklaustųjų gyvenamoje aplinkoje, gavus jų leidimą. - Pasirinkti įvairaus amžiaus žmonės. - Paimtas interviu iš 20 žmonių. Interviu įrašomas diktofonu.	- Sudarytas 7 klausimų klausimynas. - Tyrimas atliktas apklaustųjų gyvenamoje aplinkoje. - Pasirinkti įvairaus amžiaus žmonės. - Paimtas interviu iš 15 žmonių.

<i>Humanitarinių mokslų pavyzdys</i>	<i>Darbe buvo analizuojami moksliniai ir populiariosios literatūros šaltiniai apie sakmes. Išsamesnei analizei atrinktos lietuvių sakmės apie laumes, Europos šalių pasakos apie fėjas ir antikiniai mitai apie nimfas. Pagal nustatytus kriterijus (išvaizdos, būdo bruožus, veiklą) palyginti laumių, fėjų ir nimfų paveikslai. Atlikta laumių veiklos, elgesio kūrybinė interpretacija.</i>	1. Medžiagos analizė: atidusis teksto skaitymas. 2. Medžiagos atrinkimas ir sisteminimas. 3. Teksto analizė. 4. Medžiagos apibendrinimas.	<i>Analizuojamos lietuvių sakmės, ypač išskiriant laumes.</i>	-
Rezultatų analizė ir (arba) produkto aprašymas	Rezultatai nuosekliai ir aiškiai pristatomi, analizuojami ir apibendrinami; visos aptariamos idėjos pagrindžiamos empirine medžiaga.	Rezultatai pristatomi ir analizuojami; dauguma aptariamų idėjų grindžiamos empirine medžiaga.	Rezultatai pristatomi, bet jie neanalizuojami.	Rezultatai pristatomi neaiškiai; menkai susiję su tema; pateikiami ne iš surinktos empirinės medžiagos.
<i>Gamtamokslinis pavyzdys</i>	Pateikiant rezultatus, nurodyti pakartojimų rezultatų vidurkiai ir pateiktos tai iliustruojančios diagramos; prieduose pateikiamos pakartojimų rezultatų lentelės, diagramos, darbo vykdymo nuotraukos. Analizuojant duomenis, matyti, kad visų tyrimo pakartojimų metu geriausiai visų sėklų dygimą veikė kalio permanganatas – 45 % geriau nei kontrolė (vanduo). Tiriant kviečių sėklų dygimą, dviejų pakartojimų rezultatai: geriausiai dygo sėklos, mirkytos piene, – greičiau sudygo 23 % sėklų. Visų pakartojimų metu prasčiausiai sėklų daigumą veikė alavijų 	Pateikiant rezultatus, nurodyti pakartojimų rezultatai, jie pavaizduoti grafiškai. Apžvelgiant matyti, kad sėklų dygimo greitį labiausiai veikė kalio permanganatas, ypač žirnius. Pavyzdžiui, per stebėtą pirmo bandymo laikotarpį mirkytos kalio permanganate žirnių sėklos pradėjo dygti anksčiausiai – jau antrą dieną ir per penkias dienas sudygo 48 sėklos iš 50. Neblogai sėklų dygimą veikė pienas, blogiausiai – alavijų sultys. O palyginus su kontrole, geriau buvo tik kalio permanganatas 	Rezultatai pateikti duomenų lentelėse, duomenys pavaizduoti grafiškai. Duomenų analizės nėra.	Rezultatai pateikti duomenų lentelėse. Duomenų analizės nėra.
<i>Socialinių mokslų pavyzdys</i>	- Atsakymuose paminėtos šventės pagal tam tikrus kriterijus suskirstytos į grupes: tarptautinės, valstybinės, religinės, šeimos. Pateikiama lentelė „Švenčių rūšys“. Lentelė apibendrinama. - Atsakymuose paminėtos šventės sukonkretintos ir surašytos į lentelę „Šventės pagal rūšis“. Lentelė apibendrinama. - Išanalizuojami pateikti	- Visos atsakymuose paminėtos šventės surašytos į vieną lentelę „Šventės“. - Lentelėje surašytos šventės sugrupuotos pagal jų pobūdį ir surašytos į lentelę „Švenčių rūšys“ (tarptautinės, valstybinės, religinės, šeimos). Padaryta išvada, pagal ką yra grupuojamos šventės.	- Visos atsakymuose paminėtos šventės surašytos į vieną lentelę „Šventės“. - Šventės sugrupuotos pagal jų pobūdį ir surašytos į lentelę „Švenčių rūšys“ (tarptautinės, valstybinės, religinės, šeimos). Padaryta išvada, pagal ką yra grupuojamos	- Visos atsakymuose paminėtos šventės surašytos į vieną lentelę „Šventės“.

	atsakymai ir parengiamos statistinės lentelės, kiek ir kurias minėjo atsakiusieji. Skaiciavimas pateikiamas procentais. Lentelė „Religinių švenčių minėjimas“ (pvz.: Užgavėnės šventė 20 iš 28 atsakiusių (70,1 %). - Išanalizuojami gauti duomenys ir lentelėse pateikiama, kiek tam tikro amžiaus žmonių (proc.) minėjo kiekvienos rūšies šventę. Lentelė „Šventės pagal amžiaus grupes“ (pvz.: 60–70 m. amžiaus grupėje Velykas šventė 13 iš 13 atsakiusių (100 %) ir t. t.). - Gauti duomenys iliustruojami grafikais. Atlikta kiekvieno gauto grafiko analizė. - Išanalizavus pateiktus atsakymus apie tai, kaip žmonės šventė ir kodėl vienos šventės atsirado arba išnyko, keitėsi, padaryti apibendrinimai.	- Gauti duomenys sukonkretinami ir šventės pateikiamos surašytos pagal rūšis. Parengiama lentelė „Šventės pagal rūšis“. Padaroma išvada, kurios rūšies švenčių buvo daugiausiai (valstybinių). - Išanalizuojami gauti duomenys ir lentelėse pateikiama, kiek tam tikro amžiaus žmonių (proc.) minėjo kiekvienos rūšies šventę. Lentelė „Šventės pagal amžiaus grupes“ (pvz.: 60–70 m. amžiaus grupėje Velykas šventė 13 iš 13 atsakiusių (100 %) ir t. t.). - Remiantis lentelės „Šventės pagal amžiaus grupes“ duomenimis, padaromas apibendrinimas, kurios šventės tarp įvairaus amžiaus žmonių buvo švenčiamos dažniausiai ir rečiausiai. - Išanalizavus pateiktus atsakymus apie tai, kaip žmonės šventė ir kodėl vienos šventės atsirado arba išnyko, keitėsi, padaryti apibendrinimai: pvz.: „Sovietmečiu valstybinės šventės prigijo netolygiai.“	šventės. - Išanalizavus pateiktus atsakymus apie tai, kaip žmonės šventė, padarytas apibendrinimas, kad tam tikras šventės žmonės labiau minėjo darbovietėse nei namie (pvz., Gegužės 9-ąją – Pergalės dieną). Be to, vienos šventės atsirado arba išnyko, kitos keitėsi (pvz.: Spalio revoliucijos minėjimo žmonės nemėgo. Dažniau minėdavo tas šventes, kuriose nebuvo brukama politika, ir t. t.).	
Išvados	Išvadose tiksliai ir pagrįstai atsakoma į išsikeltus uždavinius ir (arba) tyrimo klausimus.	Suformuluotos išvados aiškos ir suprantamos, neišsamiai atsakoma į išsikeltus uždavinius ir (arba) tyrimo klausimus.	Pateikiamos neišsamios išvados, dalis jų nepagrįstos empirine medžiaga.	Išvadų nėra arba pateiktos išvados ne iš empirinės medžiagos, išvados neatsako į išsikeltus uždavinius.
Gamtamokslinis pavyzdys	- Žirnių, vikių ir kviečių sėklų daigumo greitį labiausiai skatino kalio permanganato 0,2 % tirpalas. - Kviečių sėklų dygimo greičiui didesnę poveikį darė pienas.	- Greitesniam sėklų daigumui poveikį turėjo kalio permanganato tirpalas ir vanduo. - Vėliausiai pradėjo dygti sėklos, mirkytos alavijų sultyse.	- Žirniai greičiausiai sudygo mirkyti kalio permanganate. - Vikių greičiausiai sudygo mirkyti vandenyje. - Kviečiai greičiausiai sudygo mirkyti piene.	- Visose medžiagose sėklos sudygo.
Socialinių mokslų pavyzdys	1. Nepriklausomai nuo žmogaus amžiaus ir laikmečio žmonės šventė įvairias tarptautines, valstybines,	1. Nepriklausomai nuo žmogaus amžiaus ir laikmečio žmonės šventė įvairias tarptautines,	1. Žmonės visuomet šventė įvairias šventes. 2. Šventės pagal jų	1. Nepriklausomai nuo laikmečio žmonės šventė įvairias šventes.

	religines, šeimos šventes. 2. Nepriklausomai nuo jų amžiaus žmonės labiau minėjo tas šventes, kurios nesusijusios su politika. 3. Jaunesni žmonės vis dažniau minėjo naujai įvestas šventes.	valstybines, religines, šeimos šventes. 2. Dėl šalyje vykdomos politikos kai kurios šventės nyko (Užgavėnės), keisdavosi (rečiau minima vardo diena, bet dažniau – gimtadienis), atsirasdavo naujų (Spalio revoliucijos diena).	pobūdį, aplinkybes, rengėjus skirstomos į tarptautines, valstybines, religines, šeimos. Dar būna oficialios ir neoficialios šventės. 3. Dėl valstybėje vykdomos politikos vienos šventės išnyksta, kitos atsiranda, trečiosios palaipsniui keičiasi.	
Humanitarinių mokslų pavyzdys	1. Laumės yra vienos seniausių veikėjų lietuvių tautosakoje. Sakmėse laumės dažniausiai buvo vaizduojamos kaip gražios, jaunos merginos, pabrėžiamas jų darbštumas (audimas, skalbimas), tačiau būdas sunkiai nuspėjamas, nepastovus. Laumės buvo siejamos su mažais vaikais, galėjo juos globoti arba pagrobtį ar net nužudyti. 2. Lietuviškų laumių vaizdavimas turi panašumo su antikinėmis nimfomis ir fejomis iš Europos šalių folkloro. Laumių nenuspėjamas būdas, sąsaja su gamtos reiškiniiais būdingi ir nimfoms bei fejoms. Tačiau laumėms lietuvių sakmėse būdingi ir išskirtiniai bruožai: darbštumas, rūpinimasis vaikais. 3. Laumių personažas buvo naudojamas žmonėms mokyti tam tikrų vertybių: laumės dažnai bausdavo už godumą, globodavo varganai gyvenančius. Žmonės buvo mokomi dėliaugtis tuo, ką turi, nes, jiems pradėjus aiškintis, kaip laumės sukuria stebuklus, šie iškart pasibaigdavo. Vyrų buvo mokomi per greitai nesusižavėti jaunomis ir gražiomis merginomis, nes dažnai už to slėpėdavo pražūtis. Per laumės vaiko personažų į tautosaką buvo įvedami „kitokie“ žmonės, dažniausiai įvairių negalių turintys vaikai. Nors į juos buvo žvelgiama su tam tikra baime, tačiau taip, per tautosaką, jie buvo įtraukiami į bendruomenę, neliko	1. Sakmės yra lietuvių pasakojamosios tautosakos žanras. Dažniausi lietuvių mitologinių sakmių veikėjai yra velnias, Perkūnas, laumės, aitvarai, raganos. 2. Sakmėse laumės dažniausiai buvo vaizduojamos kaip jaunos merginos. Jos pasitiki žmonėmis, už joms padarytą gerą atsimoka dovanomis. Tačiau jos keršija, jeigu žmogus jas apgauna ar nuskriaudžia. Vietos, kuriose pasirodo laumės, – įvairūs gamtos objektai: miškai, medžiai (dažniausiai beržai), akmenys, vienos šalia vandens teikiančių, o žmonių gyvenamojoje aplinkoje – svirnas, klėtis ar pirtis.	1. Sakmės yra lietuvių pasakojamosios tautosakos žanras. 2. Žmonės visada stengiasi įsiminti ir perduoti jaunesnėms kartoms žinias apie reikšmingus įvykius, tinkamus elgesio būdus, apsaugoti nuo klaidų. Tam pasitarnauja ir sakmės. 3. Dažniausi lietuvių mitologinių sakmių veikėjai yra velnias, Perkūnas, laumės, aitvarai, raganos.	1. Sakmėse lietuviai pasakoja apie velnius, raganas. 2. Gražias sakmes pasakojo vaikams prieš miegą, o blogus vaikus gąsdindavo velniais ir raganomis.

		<i>nematomi.</i>			
	Aprašo forma ir etikos reikalavimų laikymasis <i>Vertinant etikos reikalavimų laikymąsi, vadovautis Projektinio darbo programos 14.08.-14.11; Aprašo raštvedybos reikalavimais – Projektinio darbo programos 4 priedas</i>	Projektinis darbas įgyvendintas ir aprašas parengtas laikantis etikos principų; apraše yra visos privalomos dalys, aprašas parengtas pagal aprašo įforminimo reikalavimus, parašytas taisyklinga kalba.	Projektinis darbas įgyvendintas laikantis etikos principų; apraše yra keli citavimo netikslumai, apraše yra visos privalomos dalys, aprašas parengtas pagal aprašo įforminimo reikalavimus, parašytas taisyklinga kalba su keliomis klaidomis.	Projektinis darbas įgyvendintas laikantis etikos principų; apraše yra visos privalomos dalys, aprašas parengtas pagal aprašo įforminimo reikalavimus, pasitaiko kalbos ir rašybos klaidų. Yra citavimo klaidų.	Projektinis darbas įgyvendintas laikantis etikos principų; apraše trūksta privalomų dalių; aprašas parengtas ne pagal aprašo įforminimo reikalavimus, pasitaiko kalbos ir rašybos klaidų. Šaltiniai necituojami arba cituojami netinkamai.
Projektinio darbo pristatymas	Pristatymo struktūra logiška, kūrybiška, visos išvados kruopščiai pagrindžiamos iliustracijomis. Pristatymas sklandus, atsakoma į užduodamus klausimus, integruojant kelių dalykų žinias, pateikiant mokslinius argumentus.	Pristatoma pagrindinė informacija, išvados pagrindžiamos įrodančiomis iliustracijomis. Pristatymas suprantamas, atsakoma į ginamo darbo temą užduodamus klausimus, remiantis asmenine patirtimi.	Pristatomi informacijos fragmentai, išvados nepagrindžiamos įrodančiomis iliustracijomis. Atsakoma tik į ginamą darbą tikslinančius klausimus.	Pristatymas neišbaigtas, nestruktūruotas ir sunkiai suprantamas, neatsakoma į daugumą klausimų.	
Projektinio darbo įsivertinimas	Savarankiškai, nuosekliai ir išsamiai parašoma, kas naujo sužinota kiekvieno projektinio darbo įgyvendinimo proceso bei projektinio darbo idėjos realizavimo metu. Pateikiamas aiškus tyrineto objekto ir (arba) sukurto produkto įvertinimas.	Atsakoma į pateiktus klausimus (1 priedas).		Įsivertinimas nepateikiamas.	

**PROJEK TINIO DARBO VADOVO IR VERTINIMO KOMISIJOS SKIRTŲ TAŠKŲ
PASISKIRSTYMAS UŽ PROJEK TINIO DARBO ETAPUS**

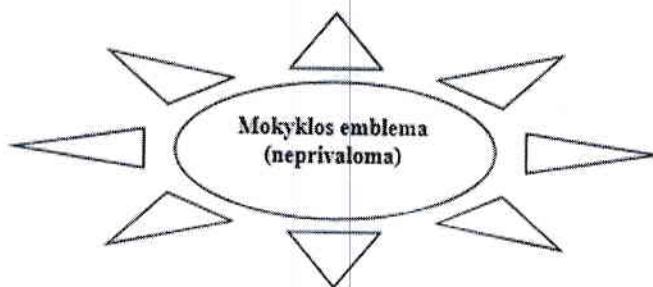
	Projektinio darbo etapų vertinimo kriterijai		Projektinio darbo vadovas	Projektinio darbo vertinimo komisija	Iš viso
1	Projektinio darbo idėjos formulavimas ir darbo planavimas		0–3	–	0–3
2	Projektinio darbo aprašas	Projektinio darbo tema ir jos pagrindimas	0–3	0–3	0–20
3		Literatūros ir šaltinių apžvalga	0–3	0–3	
4		Tyrimo metodika ir (arba) produkto kūrimo eiga	0–3	0–3	
5		Rezultatų analizė ir (arba) produkto aprašymas	0–3	0–3	
6		Išvados	0–3	0–3	
7		Aprašo forma ir etikos reikalavimų laikymasis	0–3	0–3	
8		Projektinio darbo įsivertinimas	0–2	0–2	
9	Projektinio darbo pristatymas		–	0–3	0–3
	Didžiausias taškų skaičius		0–23	0–23	0–26

PROJEKTINIO DARBO APRAŠO RAŠTVEDYBOS REIKALAVIMAI
I SKYRIUS

PROJEKTINIO DARBO STRUKTŪRA

1. Titulinio lapo pavyzdinė forma.

MOKYKLOS PAVADINIMAS (16 pt)

Darbo autorius: vardas, pavardė, klasė (12 pt)

..... dalyko projektinis darbas (12 pt)

DARBO TEMA (pastorintasis, 16 pt)

Darbo vadovas: vardas, pavardė (12 pt)

Miestas, 0000-00 m. m. (12 pt)

1.1. Projektinio darbo temos formuluotė turi atskleisti darbo turinį. Apibrėžiant temą, turi būti aiškiai nurodytas objektas ir problema. Rengiant projektinį darbą, temą galima tikslinti. Turi būti vartojamos tinkamos, tikslios sąvokos.

2. Turinyje turi būti išvardijamos darbo dalys, nurodomi jų puslapiai. Jei pagrindinės darbo dalys skirstomos smulkiau ir turi pavadinimus, jos taip pat nurodomos.

TURINYS

1. ĮVADAS	3
2. LITERATŪROS IR ŠALTINIŲ APŽVALGA	4
3. DARBO METODIKA / DARBO EIGA / TYRIMO MEDŽIAGA	9
3.1. Darbo	9
3.2. Projekto	9
4. DARBO REZULTATAI IR JŲ ANALIZĖ	10
4.1. Tyrimas	10
4.2. Analizė	12
4.3. Apibendrinimas	14
5. IŠVADOS	16
6. LITERATŪROS IR ŠALTINIŲ SĄRAŠAS	18
7. PRIEDAI	19
7.1.1 priedas. Anketa ...	19
7.2. 2 priedas. Lentelė ...	20
7.3. 3 priedas. Bandymo nuotraukos	21

3. Įvade (1 puslapis) pateikiama:

3.1. temos aktualumas. Paaiškinama, kuo ir kam (gamtai, visuomenei, miestui, mokyklai) aktuali pasirinkta tema, atliekamas tyrimas ar kuriamas produktas. Suformuluojama problema;

3.2. darbo (tyrimo) tikslas ir uždaviniai. Projektinio darbo tikslas rodo, ko siekiama projektiniu darbu. Aiškiai, trumpai, vienu sakiniu formuluojami 1–2 darbo tikslai. Vartotini veiksmažodžiai: „aptarti“, „atskleisti“, „įvertinti“, „išanalizuoti“, „išnagrinėti“, „palyginti“, „sukurti“;

3.3. tikslui pasiekti numatomi konkretūs 3–4 uždaviniai. Formuluojuant uždavinius, orientuojamasi į konkretų rezultatą. Vartotini veiksmažodžiai: „atlikti“, „įvertinti“, „ištyti“, „nustatyti“, „parengti“, „pateikti“. Uždaviniai nuosekliai įgyvendinami, aprašant darbo metodiką, teikiant duomenis, darant išvadas (kiekvienas uždavinys turi atsispindėti išvados);

3.4. įvade gali būti įrašyta padėka prie darbo rengimo prisidėjusiems asmenims. Tekstą rekomenduojama rašyti esamuoju laiku, vartoti įvardį „Mes“.

4. Literatūros ir šaltinių apžvalgoje (iki 5 puslapių) nagrinėjama su darbo tema susijusi informacija. Pasirenkami patikimi informacijos šaltiniai. Nepatartina remtis stereotipinėmis visuomenės nuomonėmis ar populiariosios žiniasklaidos straipsniais. Šioje dalyje plačiau atskleidžiamas temos aktualumas, problema. Nagrinėjant vieną problemą (objektą), pateikiama įvairių informacijos šaltinių (autorių) informacija, nuomonės. Informacijos šaltinių citatos, asmeninė projekto autoriaus nuomonė, išvalgos sujungiamos į vientisą, nuoseklų tekstą. Tekste pateikiami brėžiniai, nuotraukos, paveikslai ir kita vaizdinė informacija, nurodomi jų autoriai.

4.1. Reikalavimai citavimui:

4.1.1. jei kito autoriaus mintys yra perpasakojamos ir apibendrinamos, baigus sakinį, konkretus autorius rašomas skliausteliuose. Pvz.: „[...] tada jis visą gyvenimą turės duonos ir bus turtingas. (P. Dundulienė, 1989).“;

4.1.2. kai autoriaus mintys cituojamos pažodžiui, citata turi būti kabutėse, o po jos skliausteliuose nurodoma autoriaus pavardė, leidinio metai ir puslapis. Pvz.: „Kai automobiliu važiuojanti šeimyna pasiklysta, moteris nori sustoti ir paklausti kelio, o vyras stengiasi rasti kelią pats pagal žemėlapią arba orientyrus (M. Ridley, 2013, p. 221).“;

4.1.3. cituojant autorių sakinyje, nurodoma pirmoji vardo raidė, visa pavardė ir šaltinio leidybos metai. Pvz.: „[...] pasak M. Navasaičio (2004), amerikinis maumedis [...]“.

5. Darbo metodikoje / darbo eigoje / tyrimo medžiagoje (1–2 puslapiai) aprašomi tyrimai, darbai, reikalingi projektinio darbo tikslams įgyvendinti. Pateikiama tiksli praktinės darbo dalies informacija, kad

kitas asmuo, remdamasis ja, galėtų pakartoti darbą ir įsitikintų duomenų (rezultatų) teisingumu. Šio skyriaus tekstas rašomas būtuojų laiku.

5.1. Vykdamas socialinius ar humanitarinius projektus, nurodomi straipsniams rašyti, šaltinių analizei atlikti reikalingi darbai, fiksuojami kūrybinio darbo metu atsiradę pokyčiai.

5.2. Darbo metodikoje (jei darbe buvo naudota) turi būti aprašomi tyrimo dalyviai (respondentai, informantai, tiriamieji, testuojamieji), pateikiami duomenys apie jų imtį, demografines ir kitas darbu reikalingas charakteristikas.

5.3. Aprašomas kiekviena tyrime naudota priemonė, aparatūra, medžiaga ir matavimas (liniuotė, termometras, barometras, planai, žemėlapiai, filmavimo ir fotografavimo įranga, cheminiai reagentai, anketos ir t. t.). Jei tyrėjai parengia anketą, ji neužpildyta pateikiama darbo prieduose.

5.4. Aprašant aparatūrą, nurodomas modelis, numeris ir tiekėjas. Jei aparatūrą pasigamina pats mokinytis, jis turi pateikti aprašymą, pridėti piešinį, brėžinį ar nuotrauką.

5.5. Aprašoma tyrimo eiga, nurodoma priklausomi ir nepriklausomi kintamieji, eksperimentinės ir kontrolinės grupės, jų sudarymo ypatumai, duomenų fiksavimo būdai, naudojimas asmeniniais archyvais ir kt. Nurodoma, kaip susisiekti su tiriamaisiais, koks yra tyrimo laikas ar kiekvieno tyrimo dalyvio tyrimo trukmė.

6. Darbo rezultatai ir jų analizė (iki 5 puslapių) yra pagrindinė projekto darbo dalis. Priklausomai nuo darbo temos ir tikslų, šis skyrius gali turėti kelias dalis (skyrius), o šie – kelis poskyrius. Skyriaus tekstas rašomas būtuojų laiku.

6.1. Skyriuje pateikiami galutiniai, svarbiausi tyrimų, stebėjimų, eksperimentų, apklausų, palyginimų, produkto kūrimo veiklos rezultatai ir jų analizė (pirminiai rezultatai, mažiau svarbūs duomenys pateikiami prieduose).

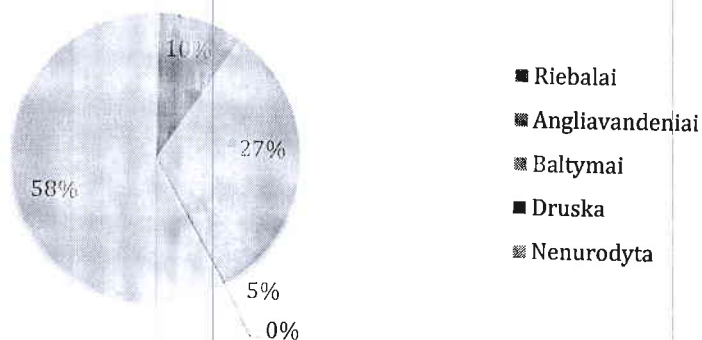
6.2. Analizuojant duomenis, atskleidžiami dėsningumai, bendrumai, skirtumai, tarpusavio ryšys, aptariamoms išimtys.

6.3. Jei kuriamas produktas, išsamiai aprašoma jo įgyvendinimo veikla, etapai, rezultatai (nedubliuojant metodikos).

6.4. Rengiant literatūrinį darbą, laikomasi pasirinkto literatūros žanro struktūros.

6.5. Gali būti naudojami statistinio duomenų apdorojimo būdai (brėžiniai, diagramos, grafikai, lentelės, nuotraukos, piešiniai, planai, schemas). Visa vaizdinė medžiaga numeruojama. Iliustracijos (paveikslai, nuotraukos, schemas, piešiniai, diagramos) numeruojamos ir įvardijamos iliustracijos apačioje (1 pav.).

Ledų maistingumas 100 g (proc.)

1 pav. Ledų maistingumas 100 g (proc.)

6.6. Iliustracijos turi būti cituojamos tekste, pvz.: „1 pav.“ arba „žr. 1 pav.“. Pati iliustracija dedama po nuorodos tekste. Jei iliustracija paimta iš informacinio šaltinio, būtina nurodyti autorių ar šaltinį. Jei iliustracijų daug, darbo pabaigoje po literatūros sąrašo pateikiamas iliustracijų sąrašas.

6.7. Lentelės numeruojamos atskirai, numeris ir pavadinimas rašomas virš lentelės. Jei lentelė ne darbo autoriaus, nurodomas autorius ir šaltinis.

1 lentelė. Vidinio profilio analizė.

Vidiniai ištekliai	Didelis pranašumas	Nežymus pranašumas
Finansiniai		
Bendrų veiklos rezultatai		
Galimybė didinti kapitalą		
Grynasis apyvartinis turtas		
Marketingo		
Rinka		
Rinkos pažinimas		
Prekė		
Reklama ir rėmimas		
Kaina		
Pasirūpinimas		
Organizaciniai ir techniniai		
Vietą		
Organizacijos struktūra		
Taisyklės, politika ir procedūros		
Organizacijos įvaizdis		
Darbo		
Darbuotojų skaičius		
Kvalifikacijos tinkamumas		
Nuostatos		
Darbo apmokėjimo sistema		

Šaltinis: Fry ir Stoner (1987).

6.8. Šiame skyriuje pateikiami projekto tyrimo dalyvių rezultatai. Jei konkrečių tiriamųjų rezultatai aprašomi darbe, tiriamiesiems suteikiami slapyvardžiai (pvz., dalyvis, tiriamasis, respondentas Nr. 1). Asmenų sąrašas su slapyvardžiais (identifikacijai) turi būti saugomas atskirai nuo visų tyrimo duomenų.

7. Išvadų formulavimas ir pateikimas:

7.1. uždavinių ir išvadų skaičius susijęs. Išvados numeruojamos. Išvados pateikiamos trumpai, aiškiai, vengiant darbe naudoto teksto atkartojimo. Jose neturi būti naujos, darbe nenagrinėtos informacijos, citavimo ar iliustracijų. Išvados pagrįstos tiriamojo arba kūrybinio darbo rezultatais ir siejasi su uždaviniais;

7.2. šioje dalyje galima pateikti duomenimis grįstus pasiūlymus dėl problemų sprendimo, praktines idėjas, formuluoti galimas prognozes, pateikti asmenines įžvalgas;

7.3. išvados rašomos atskirame puslapyje.

8. Literatūros ir informacijos šaltinių sąrašo rengimas:

8.1. į literatūros ir informacijos šaltinių sąrašą įtraukiami šaltiniai ir literatūra, su kuriais mokinyss yra tiesiogiai susipažinęs ir citavęs ar į kuriuos pateikęs nuorodas darbe. Literatūros sąrašas numeruojamas;

8.2. sąrašas sudaromas pagal autorių pavardes abėcėlės tvarka. Žodynai, žinyai, enciklopedijos ir kiti neautoriniai leidiniai į bendrą sąrašą įrašomi pagal pirmąją antraštės raidę. Sąrašo pradžioje pateikiami šaltiniai lotynų rašmenimis, po to kirilica ir t. t. Leidiniai užsienio kalba nurodomi originalo kalba;

8.3. įvardijant šaltinį, pateikiami autoriaus vardo inicialai, pavardė, pavadinimas (antraštė), leidimo vieta ir metai. Jei autoriai du ar trys, nurodomi visi. Jei autorių keturi ir daugiau, nurodomas pirmasis, vietoje kitų rašoma „ir kt.“ Elektroniniai dokumentai (straipsniai, internetiniai dokumentai) rašomi bendrame sąraše pirmiau nurodyta tvarka. Po straipsnio pavadinimo nurodoma, kad dokumentas yra interaktyvus, taip pat nurodoma, kurla dokumentas peržiūrėtas, ir prieiga (tinklalapio adresas), kur dokumentas žiūrėtas;

8.4. Literatūros ir informacijos šaltinių sąrašo pavyzdys:

1. Bagdonas A., Blumas R. Atpažinamas psichologijos terminų žodynas. Vilnius, 2019.
2. Navasaitis M. Dendrologija. Vilnius, 2004.
3. Rinkūnienė E. ir kt. Mirtingumo nuo širdies ir kraujagyslių ligų tendencijos Lietuvoje ir Europos Sąjungos šalyse. Interaktyvus (žiūrėti 2019 03 12), <http://www.mtp.lt/files/MTP2-5str-130-136psl.pdf>
4. The road atlas of Baltic countries, Ryga, 2018.

9. Prieduose pateikiama papildoma informacija, reikalinga darbo rezultatams pagrįsti, paaiškinti, papildyti. Taip pat (jei reikia) pateikiama anketos, brėžiniai, diagramos, dokumentai, nuotraukos, tiriamoji medžiaga, vokas su skaitmenine laikmena. Kiekvienas priedas turi savo numerį, kuris turi būti nurodomas pagrindiniame tekste. Priedų puslapių numeravimas tęsiamas.

II SKYRIUS PROJEK TINIO DARBO MAKETAVIMAS

10. Projektinis darbas rašomas (spausdinamas) vienoje ar abiejose A4 formato popieriaus lapo pusėse.

11. Visų lapų (ir titulinio) paraštės: kairioji – 3 cm, dešinioji – 1 cm, viršutinė ir apatinė – po 2 cm.

12. Tarpai tarp eilučių – 1,5 cm, lygiavimas pagal abu kraštus. Antraštės lygiuojamos centre.

13. Šriftas *Times New Roman*: teksto – 12 pt., antraštės – 14 pt.

14. Puslapiai numeruojami nuosekliai, pradedant titulinio lapu. Tituliniame lape numeris nerašomas.
